

Závěrečné shrnutí

- Pro hodnocení Integrovaného šetření v zemědělství 2020 byl využit klasifikační systém zemědělských podniků EU platný od účetního roku 2010.
- Typologie zemědělských podniků je založena na hodnotě standardní produkce, která slouží jako klasifikační kritérium pro zatřídění podniků. Standardní produkce vyjadřuje průměrnou finanční hodnotu hrubé produkce za stanovený interval pěti po sobě jdoucích let. Koeficienty standardní produkce jsou kalkulovány za všechny významné zemědělské výrobky.
- Klasifikační systém umožňuje rozřídění zemědělských podniků do tříd podle ekonomické velikosti, typu výrobního zaměření a podílu jiných výdělečných činností v rámci šetření Zemědělské účetní datové sítě (FADN) a Integrovaného šetření v zemědělství (IFS).
- Největší část zemědělské produkce je tvořena ve skupině velkých zemědělských podniků (třída ekonomické velikosti X.-XIV.), které obhospodařují 63 % zemědělského půdního fondu ČR a na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat se podílí 77 %.
- Nejvíce početnou skupinu českého zemědělství představují podniky malé ekonomické velikosti (třída ekonomické velikosti I.-V.), které tvoří 60 % všech zemědělských subjektů, ale hospodaří pouze na 6 % zemědělské půdy ČR s 4% podílem na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat.
- Výrobní zaměření s nejvyšším počtem podniků představují specializace polní výroba, chov zvířat zkrmujičích objemnou píci a zahradnictví a trvalé kultury. Celkově podniky těchto převažujících výrobní specializací soustřeďují 53 % zemědělského půdního fondu ČR a 20 % chovaných zvířat.
- Specializací s nejpočetnějším zastoupením je polní výroba, která tvoří více než třetinu všech zemědělských podniků v ČR s podílem výměry celkové obhospodařované půdy 35 %. V rámci této skupiny převládá specializace na pěstování obilovin a olejnin. Polní výroba je v největší míře soustředěna ve Středočeském kraji, Ústeckém kraji a na Vysočině.
- Druhým nejčastějším výrobním zaměřením je chov zvířat zkrmujičích objemnou píci. Tyto podniky jsou lokalizovány především v oblastech s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními a jsou charakteristické extenzivnější formou hospodaření. Toto zaměření zahrnuje především subjekty specializované na chov skotu bez tržní produkce mléka, ale i chov ovcí, koz a koní. Charakteristickým rysem je velké zastoupení malých hospodářství fyzických osob. Z regionálního pohledu hraje chov zvířat zkrmujičích objemnou píci nejvýznamnější roli především v příhraničních oblastech, největší počet takto orientovaných zemědělců hospodaří v Karlovarském a Libereckém kraji.
- Třetí výrobní zaměření s nejvyšším počtem podniků v ČR představuje zahradnictví a trvalé kultury, u nichž převládá velký počet malých podniků fyzických osob, a které se významně podílí na tvorbě zemědělské produkce, i když mají marginální podíl na celkové výměře z. p. (2 %). Regionální rozmístění je významně ovlivněno půdně-klimatickými podmínkami. Nejvíce jsou podniky situovány v Jihomoravském kraji. Necelých 10 % představují podniky orientované na zahradnictví. Většina subjektů spadá do kategorie pěstování trvalých kultur. Téměř dvě třetiny této specializace tvoří vinařské podniky, více než 20 % ovocnářské podniky a pouze 7 % podniky s kombinací různých trvalých kultur.
- Významné je i zastoupení podniků výrobního zaměření smíšená produkce, které hospodaří na 16 % z celkové výměry půdy a chová 16 % z celkového počtu dobytčích jednotek. Vzhledem k významnému podílu velkých podniků právnických osob má toto výrobní zaměření rozhodující vliv na tvorbu zemědělské produkce v ČR. Převažující specializací je polní výroba a chov zvířat zkrmujičích objemnou píci. Největší počet podniků daného výrobního zaměření je dlouhodobě zastoupen na Vysočině, v Jihočeském a Středočeském kraji.